

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 083 82/99 - 4017
Signatura: vh5ks101

Oblastní pracoviště č. 8 Liberec
Okresní pracoviště Semily

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní umělecká škola Semily, Komenského náměstí 148, 513 01 Semily
Identifikátor ředitelství:	IZO: 102 454 426
Ředitel školy:	Jiří Kurfířt
Zřizovatel:	město Semily, Husova 82, 513 01 Semily
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Semily, Ke stadionu 183, 513 01 Semily
Termín inspekce:	22., 23. a 24. února 1999
Inspektoři:	Jan Svoboda - vedoucí týmu PaedDr. Jana Langerová, PhDr. Richard Šafařík - členové týmu
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Základní informace o škole (dotazník pro ředitele školy), povinná dokumentace škol dle § , výroční zpráva ZUŠ za škol. rok 1997/98, archivované práce výtvarného oboru dílčí, zprávy a hospitační záznamy jednotlivých členů inspekčního týmu.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Základní umělecká škola Semily má celkem 995 žáků v hudebním (HO), výtvarném (VO), tanečním (TO) a literárně dramatickém oboru (LDO). Koncepční záměry školy jsou zpracovány ve výroční zprávě ZUŠ 1997/98 a týkají se převážně zlepšování prostorových podmínek, které jsou pro další kvalitativní rozvoj školy limitující.

Činnost školy se řídí ročním plánem školy, který v návrhu předkládá ředitel ZUŠ pedagogické radě k připomínkování. Definitivní znění ročního plánu má k dispozici každý učitel. Plnění a hodnocení plánu je prováděno podle vyjádření ředitele školy průběžně, vždy na jednání pedagogické rady školy.

Inspekce hodnotí úroveň plánování jako průměrnou - na běžné úrovni.

2. Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

V čele školy je od roku 1990 pan Jiří Kurfiřt, absolvent konzervatoře, obor - hra na klavír. Zástupce ředitele jmenován není, hospodářsko administrativní činnosti vykonávají dvě TH pracovnice.

Umělecká rada ustavena není (je ustavena pro všechny ZUŠ v rámci okresu), její funkci nahrazuje pedagogická rada, případně předmětové komise (klávesové nástroje a zpěv, smyčcové nástroje, dechové a bicí nástroje). Jejich činnost však nelze zdokumentovat. Také o jednání pedagogické rady nemá inspekce ucelený přehled, protože byl předložen zápis pouze z posledního jednání.

2.2 Personální struktura

Personální struktura školy je poměrně příznivá. Na škole pracuje celkem 36 učitelů (z toho 19 žen), pouze 7 ve vedlejším pracovním poměru (externí). Příznivé je i věkové složení učitelského sboru. Většina učitelů (61 %) je ve věkové kategorii do 45 let, v důchodovém věku je 6 učitelů. Úplnou (tj. odbornou i pedagogickou) způsobilost má 29 učitelů, tj. cca 80 %. Bez kvalifikace jsou pouze dva učitelé, z toho jeden v důchodovém věku.

Inspekce hodnotí organizační strukturu školy jako průměrnou, personální strukturu jako nadprůměrnou.

3. Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Vedení školy nemá vypracovaný ucelený kontrolní systém. Hospitace jsou prováděny podle sdělení ředitele školy velice sporadicky a nelze je zdokumentovat (o provedených hospitacích není veden záznam). Těžiště v hodnocení výchovně vzdělávací práce učitelů je podle ředitele školy v průběžném sledování konečných výsledků, prezentovaných na koncertech a dalších akcích školy. Příčiny současného stavu vidí inspekce v podcenění kontrolní činnosti ze strany vedení školy i v samotné organizační struktuře školy (ředitel řídí školu bez zástupců).

Inspekce hodnotí kontrolní systém školy jako podprůměrný.

4. Informační systém - vnitřní a vnější

Předávání informací jednotlivým pracovníkům školy je obtížnější vzhledem k většímu počtu odloučených pracovišť. V hlavní budově jsou zásadní informace k dispozici na vývěsce před ředitelnu (škola nemá samostatnou sborovnu), společně jsou projednávány na poradách. Vzhledem k běžnému využívání PC vydává podle potřeby ředitel školy pro učitele informační zpravodaj.

Pro rodiče, žáky a návštěvníky školy je v hlavní budově dostatek ploch pro informace různého charakteru, včetně dokumentace o činnosti školy. O prospěchu žáků jsou rodiče průběžně informováni prostřednictvím žákovských knížek a to nejen v HO. Vedení školy vydává 1 - 2x ročně informační občasník, veřejnost je informována i prostřednictvím místních médií (tisk a TV). V době inspekce byl na ZUŠ připravován rozsáhlejší informační materiál k 60. výročí zložením školy.

Inspekce hodnotí informační systém školy jako průměrný - na běžné úrovni.

5. Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace je na ZUŠ Semily vedena pouze částečně, navíc část dokumentace nebyla inspekci předložena kompletně.

Inspekce kontrolovala - rozhodnutí o zařazení školy do sítě, rozvrhy hodin, protokoly o komisionálních zkouškách, katalogy o průběhu studia a zápisy z jednání pedagogické rady. Drobné nedostatky byly zjištěny v protokolech o komisionálních zkouškách, kde není zapisován nejdůležitější údaj a to postup do dalšího ročníku. Zápisy z jednání pedagogické rady v podstatě neexistují. Dokumentace předložená inspekci byla spíše přípravou než zápisem z posledního jednání pedagogické rady. Dále z povinné dokumentace zcela chybí školní řád a výkaz žáků a vyučovacích hodin.

Další kontrola vedení povinné pedagogické dokumentace byla provedena jako součást hospitací. Inspekce jednoznačně konstatuje, že vedení pedagogické dokumentace je většinou na nízké úrovni. Kvalita zápisů v třídních knihách je u jednotlivých pedagogů značně rozdílná. U mnohých třídních knih chyběly kmenové výkazy. Zpracování tematických plánů je ponecháno na dobrovolném rozhodnutí učitelů a nelze z nich hodnověrně zjistit výuku předmětů, které úzce souvisí s hlavním předmětem a jsou určeny učebním plánem. Tyto předměty nejsou klasifikovány v katalogu a ani na vysvědčení (čtyřruční hra, elementární improvizace, hra z listu apod.). Průběžná klasifikace žáků je nepravdivá a mnohé zápisy nemají vypovídací hodnotu.

Ve VO doporučuje inspekce zařazovat žáky do jednotlivých ročníků podle jejich věku.

V TO není v třídních knihách pravidelně zapisována docházka žáků (např. v PTV - skupina MŠ Luční chyběl zápis z 11/12, 13/1, 20/1 a 27/1). Také označování jednotlivých skupin (jak v třídní knize tak i v rozvrhu hodin) není funkční a nevypovídá o zařazení do ročníku dle učebních plánů. Protože v třídní knize nebyl uveden věk dětí, inspekce upozorňuje na nutnost dodržování spodní věkové hranice pro zařazování žáků do TO stanovené vyhláškou o ZUŠ a učebními plány.

Katalogy o průběhu studia nejsou řádně a důsledně vyplněny, chybí záznamy za minulá léta, klasifikace předmětů neodpovídá učebním plánům. Většina katalogů je vedena na tiskopisech, které byly vydány v roce 1998, ale jsou v nich zpětně provedeny záznamy o klasifikaci za školní roky 1995/96 a dále. U některých žáků je již uzavřena výroční klasifikace za školní rok 1998/99, naopak ve VO nebyla ještě zaznamenána klasifikace za I. pol. letošního školního roku.

Inspekce hodnotí úroveň vedení povinné dokumentace jako spíše podprůměrnou.

6. Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Výuka na ZUŠ Semily se řídí platnými učebními plány, které vydalo MŠMT ČR s platností od 1.9.1995 (č.j. 18.418/95):

HO - č. 1 a/b, 2 a, 3, 5 a/b, 6, 8, 9, 10, 11, 12. Rozšířenou výuku má pouze jeden žák (hra na kytaru).

TO - č. 26, 27, 28 a/b.

VO - č. 30, 31, 32

LDO - č. 35, 36, 38,

Učební plány jsou sice plněny, ve hře na nástroj v rámci přípravné hudební výchovy je třeba realizovat pokyn MŠMT o organizaci vyučování ve skupinách (2 - 4 žáci ve skupině na jednu vyučovací hodinu).

7. Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Inspekce nezjistila neefektivní využívání finančních prostředků ze státního rozpočtu. Využívání finančních prostředků je pravidelně kontrolováno sledováním čerpání rozpočtu školy ze strany ŠÚ i zřizovatele. Příspěvek na krytí provozních nákladů (školné) je stanoveno v optimální výši s přihlédnutím ke kupní síle obyvatelstva a pohybuje se od 40.- (přípravný sbor) do 195.- Kč/měs. (individu. vyučování v HO). Vybírání je prováděno bezhotovostním stykem.

Inspekce hodnotí využívání finančních prostředků ze státního rozpočtu jako běžné.

8. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Prostorové podmínky pro výuku nejsou přes různá dílčí zlepšení ještě dostačující. Z hlediska řízení, kontroly i vzájemné spolupráce jednotlivých oborů a oddělení školy vadí nejvíce přílišná roztržitost jednotlivých pracovišť. Mimo hlavní budovu probíhá výuka TO a LDO a sborového zpěvu na dalších čtyřech místech v Semilech.

V hlavní budově je umístěn hudební a výtvarný obor. Učebny pro individuální výuku hudebního oboru vč. hudební nauky jsou vyhovující, ale současné kapacitě školy již nepostačují. Jsou vybaveny převážně starším nábytkem, hudební nástroje jsou pravidelně udržované. Kromě učeben HO postrádá menší sál na interní akce školy, sborovnu a další provozní prostory (např. šatny, prostory pro archiv apod.).

Ve výtvarném oboru probíhá výuka ve dvou k tomuto účelu specializovaných třídách (modelovna a kreslárna). Výtvarný obor také používá vyčleněnou část chodby pro grafickou práci. Vzhledem k počtu žáků ve skupině nejsou tyto třídy dostatečně prostorné. Velkým problémem je pak výuka kresby a malby podle názoru (žáci při práci na ateliérových stojanech nemají dostatečný odstup od modelu).

Vybavení oboru je dostačující (ateliérové stojany, grafický lis i keramická vypalovací pec). Všechny potřebný výtvarný materiál dostávají žáci ve škole. Výtvarné práce nejsou většinou archivovány, jsou rozdány na konci školního roku žákům. Vyučující mají k dispozici příruční odbornou knihovnu.

Taneční obor využívá tělocvičny a jazykové učebny ve vedlejší základní škole. Tělocvična má základní vybavení pro Tv na ZŠ, k dispozici je kabinet, který žákům slouží i jako šatna. Jazyková učebna je vybavena zrcadly a tyčemi pro výuku klasického tance, před vyučováním však musí být odstraněny lavice a židle. Podle názoru inspekce tento prostor nevyhovuje z hlediska bezpečnosti (nosný sloup uprostřed místnosti a vyčnívající umyvadlo na stěně). K dispozici jsou v obou učebnách pianina a potřebná audiotechnika. TO nemá k dispozici potřebné vlastní sociální zázemí, výuka je limitována rozvrhem v ZŠ.

Literárně dramatický obor je umístěn v budově MÚ, kde využívá menší divadelní sál, který je sice dostatečně prostorný, ale opět bez potřebného provozního a sociálního zázemí. I zde je výuka časově vázána, protože sál je využíván i pro další účely mimo ZUŠ.

Materiálně technické podmínky školy lze hodnotit jako spíše podprůměrné.

9. Hodnocení psychohygienických podmínek

Rozvrhy ve všech oborech jsou sestaveny tak, aby vyhovovaly dojíždějícím žákům a zároveň vytvářely časový prostor pro výměnu jednotlivých skupin. V hlavní budově školy byly světelné i tepelné podmínky dobré, vzhledem ke stáří budovy je vyhovující i zvuková izolace jednotlivých učeben. Třídy určené pro výuku jsou převážně světlé, čisté a jsou vhodně upraveny. Po dobu konání inspekce bylo v hlavní budově čisto a udržován pořádek.

Ve skupinách výtvarného oboru jsou děti, vzhledem k velké spádové oblasti a nutnému dojíždění členěny podle věku na mladší a starší. Není tedy dodržováno ročníkové dělení.

Největším problémem je nedostatečné sociální zázemí výuky a to zejména mimo hlavní budovu.

Inspekce hodnotí psachohygienické podmínky výuky jako průměrné . na běžné úrovni.

10. Hodnocení personálních podmínek

V době inspekce nebyly z hlediska personálních podmínek výuky problémy. Pouze ve VO pro onemocnění PaedDr. Bucka byla snaha druhé vyučující pí Nurkovičové zajistit souběžně výuku v obou skupinách.

Personální podmínky byly v průběhu inspekce dobré - na běžné úrovni.

11. Plnění učebních osnov

Inspekce oceňuje, vzhledem ke stáří platných osnov zřejmou snahu některých učitelů přinášet do vyučování netradiční prvky a obohacovat výuku novými studijními materiály.

Učební osnovy jsou plněny.

12. Hodnocení z hlediska kvality vyučování

V průběhu inspekce bylo provedeno celkem 26 hospitací, z toho 22 v HO, 1 ve VO, 2 v TO a 1 v LDO.

.Hudební obor

V průběhu inspekce bylo v hudebním oboru provedeno celkem 22 hospitací ve všech odděleních, kromě sólového a sborového zpěvu. Hospitace byly stručně vyhodnoceny v rozhovorech s učiteli a vedením školy. Při hospitacích byla provedena kontrola vedení předepsané pedagogické dokumentace, dodržování psychohygienických zásad, pravidelnost klasifikace žáků, dodržování učebních plánů apod. Součástí hospitací bylo i ověření technického stavu základních učebních pomůcek s konstantním laděním - klavírů, využitelnost audiovizuální techniky, používání základních technických pomůcek apod.

Hospitace byly provedeny v odděleních dřevěných dechových nástrojů, klávesových nástrojů, smyčcových nástrojů, akordeonovém, kytarovém a v hudebně teoretických předmětech PHV, HN.

U všech pedagogů lze kladně hodnotit snahu vysvětlit a procvičit technické problémy, které se vyskytly v průběhu vyučovací lekce. Metodika výuky je standardní a výukové postupy se odvíjejí od zkušeností a celkového rozhledu učitele. V jednotlivých inspektovaných vyučovacích lekcích se projevila rozdílná kvalita pracovních postupů

pedagogů, kteří využívají možností dalšího, profesně orientovaného vzdělávání a pedagogů, kteří využívají pouze svých zkušeností a samostudia.

Hra na klávesové nástroje. V oddělení klávesových nástrojů bylo provedeno 6 hospitací. 5 inspektovaných hodin bylo zaměřeno na nástrojovou výuku nižších ročníků a přípravné studium - příprava ke hře na nástroj. Kvalita a náročnost výuky hry na klavír 1. a 2. ročníků byla u všech učitelů standardní. Ve výuce bylo dbáno na upevnění základních návyků a využívání znalostí z hudební nauky. Učitelé věnovali maximální pozornost prstokladům při hře stupnic, držení těla a celkovému uvolnění zádového svalstva a rukou. Pouze v jedné hodině byla vyučujícím opomenuta fyzická vyspělost žáka. Při hře nebylo použito pomocné stoličky a správného nastavení otočné židle. Žák neměl potřebnou stabilitu, což způsobovalo velmi špatné držení těla a postavení rukou.

K výuce byla převážně používána běžně dostupná studijní literatura. Výběr etud a kombinace jednotlivých škol dokladují promyšlenou práci učitelů a individuální přístup k žákům. Při hře instruktivní literatury byla věnována náležitá pozornost technickým problémům, upevňování získaných návyků a dovedností - prstoklady, tvoření tónu a uvolnění rukou. Při hře drobných přednesových skladeb bylo všemi vyučujícími dbáno na přesnou aplikaci a využití všech získaných technických dovedností a návyků. Inspekce velmi kladně hodnotí svědomitou péči učitelů, která je věnována úhohozové technice, tvoření tónu a výrazovému provedení hrané skladby - etudy. Délka vyučovaných lekcí odpovídala dolní hranici časového limitu, který je stanoven učebním plánem č. 2 a.

V přípravě ke hře na nástroj byly inspekcí zjištěny následující skutečnosti. Ve většině případů se jednalo o první výukové lekce. Metodické postupy pedagogů byly standardní a navazovaly na získané znalosti a dovednosti žáků z kolektivní výuky PHV. Závažným nedostatkem bylo časové a koncepční rozvržení vlastní výuky. Žádný z inspektovaných vyučujících neměl prokazatelným způsobem dokladováno podle jakého učebního plánu vyučuje. Výuka byla realizována individuálním způsobem v délce cca 15 - 20 minut. Učební plán č. 1 A jednoznačně stanoví délku vyučovací lekce přípravné hry na nástroj ve druhém pololetí školního roku na 1 vyučovací hodinu - tj. 45 minut. Výuka probíhá ve skupinách dvou až čtyř žáků. (Učební plány pro ZUŠ, schválené MŠMT ČR dne 26. června 1995 pod č.j. 18.418/95-25 s účinností od 1. září 1995, UP č. 1 A, strana 3 a 12).

V jedné inspektované hodině nebylo možné hodnověrně určit, zda-li přítomný, věkově starší žák, je žákem ZUŠ. Třídní kniha není založena, katalog o průběhu studia neexistuje, výkaz odučených hodin není veden. Vyučující nevěděl, který ročník a formu studia hudebního oboru navštěvuje. Jméno žáka bylo uvedeno pouze v přehledu plateb školního.

Hra na akordeon. Výuková lekce přípravy hry na nástroj byla realizována podle učebního plánu č. 1 B. Vyučující důsledně respektoval psychickou i fyzickou zátěž žáka. Při výuce bylo důsledně dbáno na fixaci základních technických návyků - držení těla, postavení rukou, měchovou techniku, rytmická cvičení apod. Při výuce bylo využito relaxačních prvků - opakování hudební teorie, ukázky magnetofonových nahrávek předních domácích

a zahraničních profesionálních akordeonistů, ukázkové hry pedagogem apod. Rozvržení vyučovací lekce bylo velmi pestré. Odpovídající časový prostor byl vymezen i k prověření domácí přípravy a zadání nových úkolů, které byly předvedeny pedagogem, dostupnou formou vysvětleny a se žákem procvičeny. Celková úroveň kvality výuky hry na akordeon byla nadprůměrná.

Hra na kytaru. Výuková lekce 5. ročníku probíhala formou individuální výuky. Vyučující věnoval maximální pozornost praktickému využití zafixovaných návyků a dovedností. Velkou péčí věnoval kultuře tvoření tónu, držení nástroje, rytmické hře,

frázování, výrazovému projevu a u přednesových skladeb jejich pochopení a správnému pojetí. Stejnou formou probíhala i sledovaná výuka ve 4. ročníku. Protože se jednalo o mírně podprůměrnou žákyni, přizpůsobila vyučující i cíl výuky se zaměřením spíše na praktické dovednosti a schopnosti akordického doprovodu sólového zpěvu. Inspekce doporučuje věnovat větší pozornost vytváření určitých návyků, mezi které patří i naladění nástroje před vlastní hrou.

Hra na smyčcové nástroje. Hospitovány byly dvě vyučovací lekce hry na housle a violoncello. Obě hodiny byly kvalitativně rozdílné. U sledované výuky hry na housle se jednalo o starší žákyni (letos končí docházku do ZŠ), zařazenou sice do 5. ročníku, ale výkonem poměrně slabší. Tomu byl přizpůsoben výběr studovaného repertoáru, který by byl pro žákyni přijatelný a technicky zvládnutelný (hra duet). Vyučující věnovala důsledně pozornost zejména intonaci, kterou kontrolovala pomocí souhry, menší pozornost věnovala zjevným rytmickým problémům, včetně přesného dodržování délky notových hodnot. Možnosti použití např. metronomu využito nebylo. Výrazně kvalitnější byla sledovaná výuka hra na violoncello, kde vyučující pracovala se začínající žákyní s předchozí roční přípravou ve hře na housle. Inspekci zaujala především aplikace moderních metodických postupů (dle M. Škampy) i zájem vyučující o získávání schopných žáků pro hru na violoncello, což bývá na ZUŠ mimo větší centra spíše výjimkou.

Hra na zobcovou flétnu. Hra na zobcovou flétnu byla inspektována v rozsahu 5 hodin výuky PHV až 4. ročníku. Všechny výukové lekce byly velmi dobře časově rozvrženy. Velký důraz byl kladen na celkové psychické uvolnění žáka, tvoření tónu, intonaci a techniku vlastní hry. Velký časový prostor byl věnován (zejména u menších dětí) dechovým cvičením, nasazení a tvoření tónu. Individuálně koncipovaná výuka byla doplňována souhrou dvou nástrojů (žák - učitel) a souhrou více nástrojů. Při souhře více nástrojů bylo využito upraveného Orffova instrumentáře, hry na tělo apod. Inspekce vysoce hodnotí u všech žáků výborné zvládnutí hry tónů s přefukovacím otvorem (práce palce levé ruky). Při výuce je využíváno nejnovější dostupné instruktivní i přednesové literatury.

Hra na klarinet. Hra na klarinet byla hospitována v rozsahu jedné vyučovací hodiny. Jednalo se o začínajícího žáka s předchozí přípravou na zobcovou flétnu. Metodický postup učitele vycházel z klarinetových škol Zákosteleckého v kombinaci s Kratochvílovou. Vyučující byl při kontrole hry uložených cvičení i při procvičování nově zadávané látky maximálně důsledný. Žák se jevil jako velice schopný, muzikální, rytmicky poměrně přesný a tónově nadprůměrný - podle názoru inspekce perspektivní.

Hra na trubku. Hospitováno bylo po jedné hodině u dvou vyučujících. V první hodině se jednalo o začínajícího žáka, u kterého probíhala výuka na Es trubku s tím, že podle dalšího vývoje (zejména utváření nátisku) bude rozhodnuto o jeho dalším směřování na B-trubku nebo na některý z větších žesťových nástrojů. Tento postup považuje inspekce za racionální, navíc má žák větší příležitost uplatnit se co nejdříve v žakovském dechovém orchestru. Na samotné výuce neshledala inspekce z pohledu pedagogiky a metodiky nic zajímavého a tak za zmínku stojí pouze fakt, že vyučující má ve vyučovacím úvazku převažující podíl žesťových dechových nástrojů, včetně lesních rohů.

Ve druhé hodině se jednalo o žáka 3. r. I když měl žák třítydenní nucenou přestávku (lyžařský výcvik a chřipkové prázdniny), jeho hra tím nebyla příliš poznamenána. Žák se inspekci jevil jako velice schopný, tónově kvalitní, s dostatečným rozsahem. Práce učitele byla důsledná, náročná na žáka a z hlediska metodiky výuky naprosto perfektní. V průběhu hodiny byly dodržovány nutné přestávky pro uvolnění nátisku. Příznivé atmosféře hodiny přispěl i partnerský vztah učitele a žáka..

PHV, HN. Výuka PHV a HN byla inspektována u dvou vyučujících. Jedna výuková lekce byla koncipována jako klasická výuka PHV ZUŠ a druhá byla propojena prvky waldorfské pedagogiky. Klasická výuka lekce kolektivní PHV byla časově dotována v rozsahu UP č. 1 A. Hodina měla klasickou stavbu. Velmi citlivé a funkční vyvážení teoretických problémů s praktickým hudebním projevem dětí svědčí o velmi kvalitní práci a dobrých schopnostech začínající učitelky. Všichni žáci se dobře a uvědoměle orientují v tónině (určování rozdílnosti výšky tónů, základních stupňů stupnice apod.). Náležitá pozornost je věnována rytmickému cítění (vytleskávání rytmů, hra na tělo, notový zápis a jeho členění do jednoduchých taktů apod.), rytmizaci textu říkadel a pěveckému projevu dětí. Část hodiny věnovaná zpěvu, je rozdělena do krátkých časových úseků, ve kterých je věnována náležitá pozornost rozezpívání, dechovým cvičením a všem potřebným návykům pro zpěv (držení těla, tvoření hlavového tónu, artikulace apod.).

Výuka PHV byla na velmi dobré úrovni. Roční tematický plán je velmi obšírný a zahrnuje i probíranou látku vyšších ročníků. Při sestavování tematického plánu vyučující vychází z potřeb individuální nástrojové výuky. V současné době nemá k dispozici osnovy pro výuku PHV a HN.

Výuka PHV a HN s prvky waldorfského školství byla inspektována u zkušené učitelky, která úzce spolupracuje s Waldorfskou školou v Semilech. Výuka probíhala ve skupině 17 žáků. Ve výukové lekci, která měla klasickou časovou dotaci bylo využito všech prvků k rozvoji celkové hudební gramotnosti dětí. Ve výukové lekci byl úměrným způsobem kladen důraz na rozvoj intelektu - hudebně teoretická oblast (výuka psaní notového klíče, psaní not do notové osnovy -e¹, f¹ apod.) a citu - formou pohádky o malém W.A.Mozartovi. Žáci doprovázeli hru vyučující na cembalo melodickými (flétna, roh) i bicími nástroji (triangl, ozvučná dřívka apod.). K výuce byly použity skladby W.A.Mozarta. Výukové lekce PHV i HN byly časově velmi dobře rozvrženy. Děti reagovaly zcela přirozeně a spontánně dávaly najevo zájem o probírané učivo.

Značným handicapem výuky byla prostorově malá učebna. Využívání pohybových a pohybově-relaxačních prvků je při daných počtech dětí velmi náročné a obtížné.

Výuka kolektivních hudebně teoretických předmětů je na velmi dobré úrovni.

Inspekce hodnotí kvalitu vyučování v hudebním oboru jako spíše nadprůměrnou.

Výtvarný obor.

V průběhu inspekce bylo hospitováno ve dvou třídách u jedné vyučující. Vyučující přecházela z jedné učebny do druhé a souběžně se svou skupinou žáků také suplovala za nepřítomného učitele. Takto vedená výuka nemůže být dostatečně efektivní a přináší i určitá rizika z hlediska bezpečnosti. Obě skupiny žáků byly smíšené - tzv. „mladší“.

Zadání vycházelo z rozpracované výtvarné řady („Hádanka - domeček plný .....“). Žáci kreslili uhlem na velkých formátech pomocí názoru (makovice) a následně svou práci kolorovali. Z vlastní výtvarné práce žáků bylo znatelné, že kresba na velkých formátech jim nedělá problémy.

Z přímého pozorování v hodinách lze usuzovat na promyšlenou výuku, která však byla v této lekci narušena „suplováním“ za nepřítomného učitele.

Kvalitu vyučování výtvarného oboru hodnotím proto průměrně - běžná úroveň.

Taneční obor.

Výuka tanečního oboru probíhá mimo hlavní budovu ZUŠ (viz. odst.8) a zajišťují ji dvě vyučující, u kterých bylo hospitováno po jedné vyučovací lekci.

Výuka PTV (v rozvrhu označená jako MŠ Luční) probíhala formou her a včetně hudebního doprovodu byla přizpůsobena věkové skupině předškolních dětí. Cílem výuky bylo ověření pohybových dovedností dětí s předpokládaným výběrem pro další studium na I. stupni. Práce učitelky byla z hlediska metodiky i pedagogiky na vysoké úrovni.

Výuka smíšené skupiny 1. a 2. roč. 1. stupně základního studia byla v první části zaměřena na rozvoj rytmického citění a koordinaci pohybu v souladu s hudbou, v dalších částech na procvičování jednotlivých tanečních prvků (polkový krok) a posilování svalových partií. Jejich náročnost byla zatím nad možnostmi části žáků. Inspekce kladně hodnotí metodickou úroveň výuky, náročnost a maximální intenzitu práce. Navíc nácvik písní a jejich využití při vlastním cvičení přispívá k celkovému rozvoji hudebního citění žáků.

Inspekce oceňuje zodpovědnou přípravu a kvalitu práce obou vyučujících i vysokou úroveň korepetic a hodnotí výuku na TO jako nadprůměrnou.

Literárně dramatický obor

Výuka LDO též probíhá mimo hlavní budovu ZUŠ - v budově MÚ v Semilech. LDO má sice k dispozici menší divadelní sál s pódium, ale chybí zde další potřebné zázemí vč. sociálního. V rámci hospitační činnosti byla sledována výuka ve spojené skupině 6. -7. r. I. stupně základního studia. Úvod byl věnován organizačním a administrativním záležitostem včetně kontroly placení školného. Vlastní výuka byla zaměřena na rozvoj tvořivé dramatiky, zdokonalování techniky mluvení, pohybových schopností žáků apod. V práci vyučující se zřetelně projevuje její odbornost i schopnost pedagogického působení.

Inspekce hodnotí činnost literárně dramatického oboru jako spíše nadprůměrnou.

13. Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Měřítkem úspěšnosti školy z hlediska výsledků vyučování jsou soutěže a talentové zkoušky na střední umělecké školy i počty žáků 2. stupně základního studia.

Ve školním roce 1997/98 se ZUŠ Semily zúčastnila soutěže ZUŠ v hudebním oboru, v disciplínách sólový zpěv a komorní hra. V sólovém zpěvu byla největším úspěchem účast v oblastním kole (Jičín 17.3.1998), zejména 1. místo v nejmladší kategorii. V komorní hře postoupily do oblastního kola dva soubory (ve spolupráci se ZUŠ Nová Paka), kde obsadily třetí místa.

V ostatních soutěžích byl úspěšný LDO (soutěž o cenu Matěje Kopeckého - Libčany, loutkářská přehlídka v Hradci Králové a soutěž v recitaci). Výrazného úspěchu dosáhl DPS „Jizerka“ ziskem stříbrného pásma na mezinárodním sborovém festivalu „Orlando di Lasso“ (Vatikán 6. - 14.3.1998). Výtvarný obor obsadil soutěž k 300. výročí narození Prokopa Diviše a TO se zúčastnil regionální přehlídky dětských skupin scénického tance. Podle vystavených i předložených prací žáků VO, lze usuzovat na systematickou výuku podloženou dlouhodobou praxí vyučující a zájmem o výtvarnou činnost. Výtvarné práce nižších ročníků ZUŠ lze hodnotit jako práce průměrné, avšak práce vyšších ročníků jako spíše nadprůměrné.

Dva absolventi HO byli přijati na konzervatoře, tři absolventi VO na SUPŠ sklářskou v Železném Brodě a další na vysoké školy různých zaměření (Ped.fakulta, Zahradní architektura Brno atp.), kde uplatní získané znalosti a dovednosti ze ZUŠ.

Inspekce hodnotí výsledky učení jako spíše nadprůměrné a to především díky vynikajícím úspěchům DPS „Jizerka“ na mezinárodní úrovni.

14. Výroční zpráva

Inspekci byla předložena výroční zpráva školy za škol. rok 1997/98. Zpráva je velice rozsáhlá (115 stran A4) a těžko srovnatelná se stejnými zprávami ostatních ZUŠ okresu. Kromě údajů stanovených §17e, zákona 139/1995 Sb. obsahuje velké množství dalších informací, které by bylo třeba uchovat jako cenný dokumentační materiál, případně jich využít k propagaci školy.

Inspekce hodnotí výroční zprávu školy jako nadprůměrnou.

15. Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

I přes poměrně vysokou kvalifikovanost učitelského sboru ZUŠ je vedením školy podporováno další vzdělávání pedagogických pracovníků. Různých specializovaných kurzů se zúčastňuje pět učitelů, jeden učitel dálkově studuje PFUK Praha a jeden učitel se zúčastňuje soukromých konzultací v oboru sólový zpěv.

Inspekce hodnotí péči o další vzdělávání učitelů jako spíše nadprůměrnou.

16. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Aktivity školy jsou velice rozsáhlé a týkají se všech oborů školy. Jedná se o rozsáhlou koncertní činnost žáků i učitelů a to i v mezinárodním měřítku, kde školu významným způsobem reprezentuje zejména DPS „Jizerka“. Na této činnosti se podílejí hudební, taneční a literárně dramatický obor. Kromě této činnosti se uvedené obory podílejí na umělecké náplni dalších akcí, pořádaných jinými organizacemi, včetně vernisáží výstav. VO se podílel v loňském školním roce na aktivitách školy dvěma výstavami.

Inspekce hodnotí rozsah aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy jako spíše nadprůměrnou.

ZÁVĚRY

ZUŠ v Semilech disponuje kolektivem kvalifikovaných a zapálených učitelů, kteří se snaží vytvářet podnětné prostředí pro rozvoj tvořivosti žáků. Inspekce kladně hodnotí úroveň a výsledky výchovně vzdělávací práce a prezentaci školy i jejich jednotlivých složek na veřejnosti. Na druhé straně vidí inspekce určitá negativa v řídicí a kontrolní činnosti ředitele, zejména v oblasti vedení povinné dokumentace, včetně pedagogické dokumentace učitelů a v realizaci učebních plánů. I přes uvedené nedostatky hodnotí celkově inspekce školu jako spíše nadprůměrnou.

Inspekce řediteli ZUŠ v Semilech doporučuje:

- přehodnotit celý systém kontroly a řízení a zaměřit se především na zlepšení úrovně vedení povinné dokumentace, včetně pedagogické dokumentace učitelů. Z toho důvodu doporučuje inspekce řediteli školy - vzhledem k počtu žáků a rozsahu aktivit školy jmenovat svého zástupce,
- respektovat platné učební plány pro ZUŠ, seznámit s nimi učitele jednotlivých oborů a vyžadovat jejich plnění, včetně označení jednotlivých předmětů a skupin na pedagogické dokumentaci,
- prokazatelným způsobem projednat jednotlivé kapitoly i závěry inspekční zprávy se všemi pedagogickými pracovníky - ze jména ty, které se týkají vedení pedagogické dokumentace a hodnocení výsledků výchovně vzdělávací práce.

Razítko ano

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Jan Svoboda v. r.

členové týmu Jana Langerová, PaedDr. v. r.

Richard Šafařík, PhDr. v. r.

V Jablonci nad Nisou dne 12. března 1999

Přílohy: Protokol č.j. 083 83/99 - 4017

Inspekční zprávu jsem převzal dne 17. března 1999

razítko

Podpis ředitele školy Jiří Kurfiřt v.

r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
----------------	--	---

Zřizovatel: město Semily	2. 4. 1999	083 112/99 - 4017
Školský úřad: ŠÚ Semily	2. 4. 1999	083 112/99 - 4017

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		připomínky nebyly podány